

VRIJZINNIGE GELOOFSGEMEENSCHAP WESTERKWARTIER

Nieuwsbrief november 2025

REDACTIONEEL

Wat gebeurt er toch veel in de wereld om ons heen; in onze directe omgeving waar vrienden (ernstige) gezondheidsproblemen krijgen, of wat verder weg en waarover de overvloed aan informatie via de diverse media tot ons komt. En hoe fijn om dan tenminste één keer in de maand even tot bezinning te komen en alles een plek te kunnen te geven. Laten we die plek, en de band die het daar samenkomen geeft, koesteren.

In deze Nieuwsbrief zoals gebruikelijk een beeld van onze samenkomsten in het nabije verleden en van degene die nog komen.

Clara Prins

redactie@vrijzinnigegeloofsgemeenschapwesterkwartier.nl

AGENDA

24 december Kerstavondviering, 21.00 uur

2026

18 januari Nieuwjaarsdienst

22 februari Dienst

15 maart Dienst + jaarvergadering

30 maart Contactbijeenkomst in de Schutse in Leek, 14.00 - 16.00 uur

5 april Pasen

11 mei Contactavond in de Schutse in Leek, 19.30 – 21.30 uur

24 mei Pinksteren in Witte Kerkje of in Marum

21 juni Dienst

De VGW-bijeenkomsten staan onder leiding van Christine Schlette.

Zij vinden plaats -tenzij anders vermeld- in de Romaanse Kerk aan de Noorderringweg 41 in Marum.

Muizenleven

Onlangs gaf Maurits, mijn man, mij een kadootje, Ik kreeg het boek 'Muizenleven' van Eva Meijer. Ik had erover gehoord in het radioprogramma 'Vroege Vogels.' Eva Meijer had een prijs gewonnen, de Natuurboekenprijs 2025.

Het is een fantastisch boekje. Eva Meijer heeft zich ontfermt over vijftientig ex-laboratoriummuizen. Ze bouwt spannende hokken voor ze, zodat ze zich niet hoeven te vervelen. En ze zit naar ze te kijken en leert veel van ze.

Bijvoorbeeld dat muizen heel andere wezens zijn dan de meeste mensen denken. Met hun eigen karakters. Ze houden er hechte vriendschappen op na, gewoontes en rituelen. Flankie gaat altijd als eerste op verkenning uit. En Bullie wast iedereen. En ze worden heel ongelukkig als ze niet een plek voor hun wc kunnen maken. Je gaat van ze houden.

En daarom komt die andere boodschap zo hard binnen. Hoe honderdduizenden muizen per jaar gebruikt en gedood worden als proefdier. Om kennis te verzamelen over geneesmiddelen voor mensen.

Maar wat we écht van ze kunnen leren is hoe we anders kunnen samenleven en voor elkaar kunnen zorgen. En dat we allemaal deel uitmaken een groter, meer - dan - menselijk geheel.

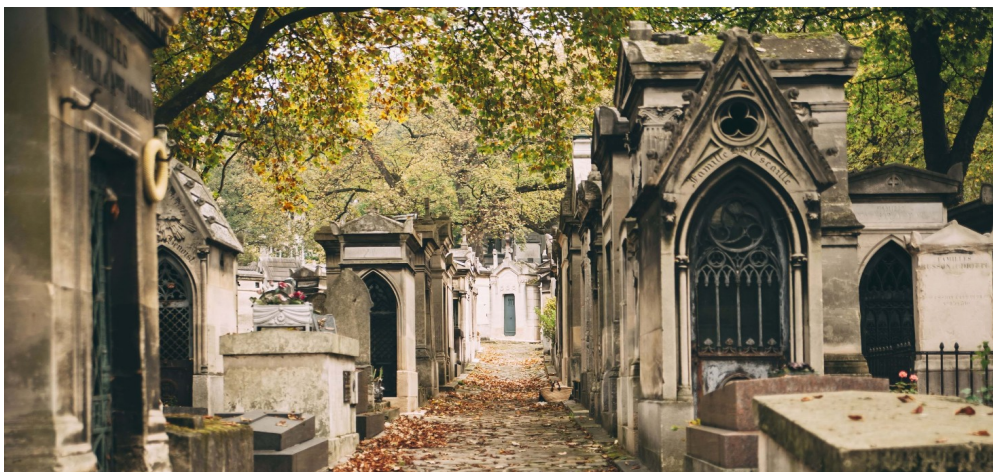
Toepasselijk bijbelvers erbij? Alle levensadem love de Ene. Psalm 150.

Gedachtenisdienst 16 november

Ieder jaar komen we ergens in de maand november samen om onze overledenen te gedenken. Een viering waarin we bij muziek, kaarsjes aansteken, woorden, zingen en stilte steun vinden bij het verdriet en de rouw.

Onlangs keek ik de documentaire Forever (2006) van Heddy Honigmann over de Parijse begraafplaats Père-Lachaise. Ze interviewt mensen die daar hun doden komen opzoeken. Niet alleen om over hun verlies te praten. Maar ook om het graf te verzorgen, de bloemen water geven, hun dankbaarheid te tonen. Mensen zitten er op bankjes in de zon. Het is ook een ontmoetingsplek voor de buurt.

Onder de grond daar, van één van 's werlds mooiste begraafplaatsen - ligt ook een indrukwekkend gezelschap van kunstenaars uit diverse windstreken en tijdperken zij aan zij. Sommigen - zoals Piaf, Proust en Chopin - worden vele jaren na hun dood nog altijd aanbeden. Ze leven voort in de bewondering van de levenden. Zoals bijvoorbeeld in dat van een Japanse pianiste die het graf van Chopin bezoekt. Waarom Chopin? En ze vertelt aan de interviewer dat haar overleden vader van Chopin hield. En dat zij, iedere keer als zij iets van Chopin speelt, hoopt dat haar vader ervan geniet, waar die nu ook mag zijn.

Tijdens het kijken naar die mooi gemaakte documentaire ging door me heen hoe belangrijk het toch is om van die plekken te hebben. Waar je naar toe kan gaan als je verdrietig bent. Een beetje kunt zitten mijmeren over leven en dood. En waar je er weer anders vandaan komt, wellicht getroost, omdat je je hebt kunnen laven aan de vitale kracht van kunst. Aan de kracht van schoonheid. Stilte. Het bij elkaar zijn. De bloemen. Een plek waar liefde en dood samenkomen. Hopelijk werkte de gedachtenisviering zo uit.

Christine

AGENDA

Bij de kerstavonddienst:

‘Mij geschiede naar uw woord...’ Lucas 1: 38

Dat zijn de woorden die Maria uitspreekt als ze bezoek krijgt van de Allerhoogste, die haar vertelt dat ze de moeder van het kind van de Eeuwige gaat worden.

Maria is een maagd, zo wordt er verteld. Dat kun je natuurlijk interpreteren als een opmerking over haar fysieke toestand, maar mystici kijken er anders naar. Een maagd is iemand, een man of een vrouw, die vrij en leeg is. Vrij en leeg – onder andere van zijn eigen wil. Een maagd staat open voor welke wending zijn leven ook neemt, omdat hij leeg is van eigenwilligheid, zoals de middeleeuwse mysticus Eckhart dat noemt. Dat betekent niet dat deze mens een slappe pop is. Nee, hoe minder wil er in een mens is, hoe meer God er in een mens is. Een mens die zich innerlijk leegmaakt, wordt direct en zonder aarzeling gevuld door God. En een mens vervuld van God is bepaald geen slappe pop. Eerder de beste versie van zichzelf.

‘De woorden van de engel zouden Maria nooit tot de Moeder Gods gemaakt hebben,’ schrijft Eckhart. ‘Maar op het moment dat Maria haar wil opgaf, ontving zij God terstond; die werd haar natuurlijke zoon.’

De vrucht van het opgeven van je eigen wil en het maken van ruimte in jezelf voor God, is vrede. In Maria zien we dat wel héél letterlijk. De vrucht die zij in haar schoot draagt, is immers de Vrededorst.

Christine

CONTACTBIJeenKOMST

Ouder worden als ervaring

Dat is de titel van een boek geschreven door Suzanne Biewinga. Zij promoveerde als 70 jarige aan de UvA op haar onderzoek naar een nieuwe filosofie van ouder worden als ervaring.

Er is wel wat meer te vertellen over het ouder worden dan de twee gangbare verhalen: die van het ouder worden ontkennen en zo lang mogelijk

jong willen blijven en die van het ouder worden als alleen maar een tijd van verlies en verval.

In tal van groepsgesprekken (filosofiewerkplaats) sprak Suzanne Biewinga met ouderen over hun zorgen en hun idealen en de weerbarstige praktijk. Ze komt tot heldere inzichten over wat waar, goed en mooi aan het ouder worden- en wat niet.

Voor meer info zie: www.suzannebiewinga.nl.

Ik stel me voor dat wij ook zo’n groepsgesprek gaan voeren. Ik zal wat stellingen formuleren zodat we onze eigen antwoorden gaan ontdekken van wat goed en mooi en van wat minder mooi aan het ouder worden is.

Deze Contactmiddag vindt plaats in De Schutse, Oldenoert 32 in Leek op

30 maart, 14.00 – 16.00 uur

MEDEDELINGEN

BESTUUR

Nynke Jansen heeft het bestuur verlaten. Tijdens de vrijwilligersbijeenkomst op 27 juni werd zij voor haar inzet bedankt met het boek ‘Het huis van de vier winden’ van Elif Shafak.

Nieuw collectedoel 2026

Heeft U een suggestie hiervoor dan graag deze doorgeven aan het bestuur. Bij voorkeur voor een doel in onze regio.

LEDEN

Nieuwe leden

Wij verwelkomen als nieuwe leden Janita Venema en Jan Altenburg. Zij zijn al een periode aanwezig bij onze bijeenkomsten en we konden nader met ze kennismaken tijdens de Dienst van 19 oktober jl.. Janita heeft toen tevens het luisterlied ingebracht: “Feeling Good” van Nina Simone.

In memoriam

Jan Klinkhamer (28/8/1940 -22/8/2025) en
Ina Albertine Klinkhamer- Nieuwmeijer
(31/01/1940- 30/9/2025)

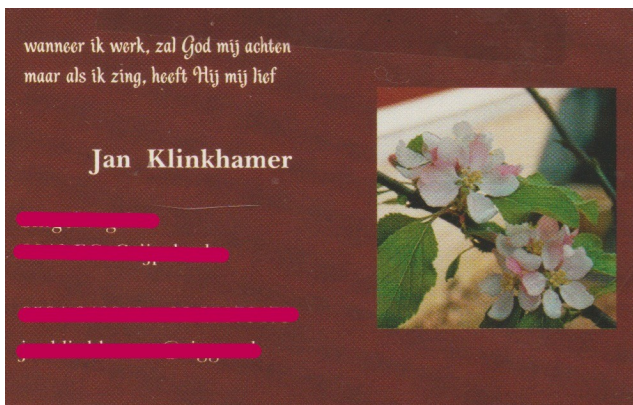
Tot onze schrik en verdriet zijn Jan en Ina Klinkhamer plotseling kort na elkaar overleden. Jan was op vakantie in Duitsland. Zijn jaarlijkse weekje weg. De vier zonen nemen dan altijd de zorg voor hun moeder op zich. In de mooie dorpskerk van Rolde was de afscheidsdienst, met o.a een live zingende Ron Staal, de neef van Ede Staal. Ina heeft daar nog in de volle kerk uitgesproken dat Jan het beste is dat haar is overkomen.

Nu Jan er niet meer was om voor Ina te zorgen moest ze verhuizen naar een verzorgingshuis. Dat werd de Nieuwe Wierde in Grijpskerk. Daar heeft ze heel kort gewoond, ze werd ziek en overleed ruim 5 weken na haar Jan.

Allebei liggen ze begraven op de natuurbegraafplaats Hillig Meer in Eext. Moge de gedachtenis aan deze twee mensen ons tot zegen zijn.

Christine

Bij het in orde maken van de verzendlijst van deze Nieuwsbrief kwam ik het mooie visitekaartje tegen dat ik eens kreeg van Jan. De tekst erop geef ik graag mee als herinnering aan hem.

Clara

VERSLAG CONTACTBIJeenKOMST 26 MEI

We zijn deze avond met 12 personen en -zoals inmiddels gebruikelijk om te 'landen' in ons samenzijn- vertelden degenen die dat wensten iets wat hen op dat moment bezighoudt. De ruimte waar we altijd bijeenkomen is afgesloten, zodat we rond een tafel in de hal zitten. Maar het is deze avond erg rustig in de Schutse zodat dit geen probleem is.

Het leven is een reis of tocht waarop je veel bagage meeneemt en alle grote literatuur of oerverhalen hebben een structuur hoe je naar je eigen leven kunt kijken. Deze reis is zichtbaar te maken met een cirkel die je één of meer keren in je leven kunt doorlopen. Beginnend met roeping/verlangen/ideaal en via beproevingen kan je, met soms een doodlopende weg, via het opdoen van inzichten en het verbonden zijn uiteindelijk thuiskomen.

We krijgen deze cirkel met begrippen op papier uitgereikt en hebben daarna twee aan twee uitgewisseld waar we ons op die cirkel bevinden. Het laat ons nadenken over de structuur in ons eigen leven.

Het was een inspirerende avond.

Clara Prins

VERSLAG PROVINCIALE BUITENDAG

In het een goed gevuld Witte Kerkje in Haren vond op **7 september** deze jaarlijkse dag plaats. Greta Huis nam afscheid als pastoraal werker van de vereniging, maar zij blijft tot eind 2026 de maandelijkse diensten in het Witte Kerkje verzorgen. Dan houdt de VVP ook op te bestaan, zo is het voornemen.

Foto's: Jelle Witteveen/Dick Dalmolen

De kinderen konden tijdens de Dienst een Boom des Levens tekenen wat zij vol overgave deden. Later werd deze opgehangen aan het balkon. Na de Dienst volgde een goed verzorgde en gezellige lunch.

Voor meer info zie: www.groningen.vrijzinnig.nl

VERSLAG FILMMIDDAG 9 NOVEMBER

Om twee uur die zondagmiddag werden we in museum 't Rieuw in Nuis welkom geheten door Tilly en Jan Bronsveld met een kopje koffie/thee en koek. Er was ondanks het mooie weer een flinke opkomst. We zaten met 18 mensen rond de tafels.

We keken deze middag naar de film

“Le fils de l'Autre”

(de zoon van een ander) uit 2012. Na een korte inleiding startte Christine de film.

De film gaat over een Israëliëse jongen (17 jaar) die zijn dienstplicht moet vervullen. Uit bloedonderzoek wordt duidelijk dat hij niet de zoon van zijn ouders is, maar van een Palestijnse familie op de Westelijke Jordaanoever. De jongens blijken als baby in het ziekenhuis per ongeluk te zijn verwisseld. Deze onthulling verandert het leven van beide families ingrijpend.

Het was een prachtige, meeslepende film, de anderhalf uur schermtijd was zo om.

Daarna zijn we onder het genot van een hapje en drankje de film gaan nabespreken o.a. aan de hand van de vraag: “wat heeft je geraakt?”

In willekeurige volgorde:

De twee moeders die het eerste verbindende contact met elkaar maakten. De vaders die hier meer tijd voor nodig hadden, maar uiteindelijk

toch ook stappen hierin konden maken. De liefde die uiteindelijk overbrugt.

Joseph (uit het joodse gezin) wil zanger worden, zijn vader is militair. Opgegeven moment bezoekt hij zijn Palestijnse familie -het contact verloopt moeizaam-, maar dan begint hij een Arabisch lied te zingen. Zijn biologische vader wordt geraakt, pakt zijn luit en het hele gezin zingt mee. Een ontroerend verbindend moment.

Joseph krijgt van de Rabbi te horen dat hij -ondanks dat hij besneden is en de 'bar mitswa' (religieus meerderjarigheidsfeest voor 13 jarigen) heeft gehad- geen Jood meer is. Zijn geboortebewijs is volgens de Rabbi belangrijker dan wie hij is en hoe hij is opgevoed. Dit riep de vraag op; wat is nature en wat nurture, wat maakt wie je bent?

De film eindigt gelukkig positief. Er is contact over en weer tussen de families, er is een brug geslagen. Conclusie: Verbinding maken, je hart open stellen, het 'menselijke' toelaten, overwint. Dat maakt een gezamenlijke toekomst mogelijk.

Jan en Tilly Bronsveld hadden heerlijke hapjes bij de thee/koffie/borrel gemaakt. Dat maakte de filmmiddag ook tot een feestelijk gebeuren. Na afloop van de film leek het wel een bruine kroeg met al die gezellig kletsende mensen.

Willy

KAARSEN EN TEKENSULLEN VOOR OEKRAÏNE

Terwijl wij hier kaarsen branden, omdat het kersttijd is of gewoon vanwege de gezelligheid, is voor de mensen in Oekraïne kaarsen branden regelmatig een bittere noodzaak. De voortdurende aanvallen door Rusland op het elektriciteitsnetwerk zorgen onvermijdelijk tot stroomuitval. Het sturen van kaarsen is natuurlijk welkom, maar ook kaarsenstompjes, die wij misschien weggoien, kunnen ze daar goed gebruiken. Die smelten ze om tot nieuwe kaarsen.

December is ook de maand van cadeautjes geven, maar voor de kinderen in Charkiv zullen er niet veel cadeautjes zijn. Misschien heeft U nog potloden, verf, tekenpapier of andere materialen voor creatief bezig zijn liggen, die U niet gebruikt. De kinderen zouden er blij mee zijn. Het is voor hen één van de manieren om angst en ellende te verwerken. En het vertelt hen, dat er mensen in de wereld zijn, die om hen geven en aan hen denken.

Mocht U iets voor de mensen in Oekraïne hebben, neem het mee naar de volgende dienst of neem contact met mij op: hans.koolschijn@home.nl.

En voor meer informatie over deze inzamelacties:

www.facebook.com/tatyana.murova.

VERSLAG ZOMERREISJE

Zoals gebruikelijk hebben we in de zomer een dagje uit met elkaar. We brachten **17 augustus** een bezoek aan Openluchtmuseum It Damshûs en het Sudergemaal in Nijbeets. Het museum laat de erbarmelijke werk-, woon- en leefomstandigheden zien van de veenarbeiders aldaar in de 19e eeuw. De gebouwen zijn op ware schaal nagebouwd en ingericht. Zo ook het kerkje waar we de dag begonnen met een dienst met als thema 'De bodem onder je voeten'.

Er is een mooie ontvangstruimte bij het museum waar we koffie dronken alvorens naar de film te kijken die ca 10 jaar geleden in het museum is opgenomen en die een zeer realistisch beeld geeft van de armoede en onderdrukking. Ook gaat de film over de opstand tegen de slechte leefomstandigheden waarin Domela Nieuwenhuis een stimulator was.

Na deze film hadden de vrijwilligsters heerlijke soep en een broodje kroket voor ons klaar staan. In twee groepen kregen we daarna een rondleiding over het terrein. De informatie van de gids en het op dat moment ook in de ruimte zijn waar alles zich heeft afgespeeld doet de geschiedenis dichtbij komen. Een korte felle bui gooide even roet in het eten mede waardoor we het buitenterrein niet meer konden bekijken.

We voeren daarna met een voormalige turfbok, waarmee voorheen de turf uit de ondiepe vaargeulen naar de vrachtschepen werd gebracht, naar het Sudergemaal.

Dit gemaal werd speciaal voor ons in werking gesteld. Omdat het geen functie meer heeft in de waterhuishouding is er een soort rondpompvoorziening gemaakt met een heuse waterval! Speciaal waren ook de kunstvogels die in het gebouw hingen en die gingen vliegen op de wind van de vliegwielen van het draaiende gemaal.

Na de terugtocht in de boot ging ieder na deze mooie dag weer op huis aan.

Clara Prins

Deze **Nieuwsbrief** is een uitgave van de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap Westerkwartier en verschijnt twee tot drie keer per jaar.

BESTUURSLEDEN:

Johan Feitsma	06-25140739
Kitty Hesselink	06-29440889
Annelies Kranenburg	06-18655524
Willy Sjaarda	06-25583942

VOORGANGSTER:

Christine Schlette	06-20490638
--------------------	-------------

SECRETARIAAT: Tarjat 13, 9843 CK Grijskerk

vgw@vrijzinnigegeloofsgemeenschapwesterkwartier.nl

www.vgwester.nl